

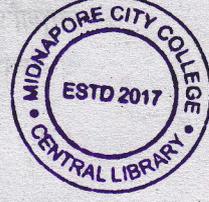
2023

3rd Semester Examination

SANSKRIT (Honours)

Paper : SEC 1-T

[CBCS]

Full Marks : 40

Time : Two Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

[Acting and Script Writing]

1. पञ्चलघुप्रश्नानां संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च उत्तरं प्रदेयम्।

2×5=10

(क) नाटके कियन्तः सन्धयः सन्ति? के च ते?

(ख) रूपकं किम्? तच्च कतिविधम्?

(ग) नाट्यशास्त्रं केन रचितम्? तत्र कति अध्यायाः सन्ति?

(घ) किं नाम आधिकारिकं वृत्तम्?

(ङ) कः नाम नाट्यसंलापः? स कतिविधः, के च ते?

(च) नायकः कतिविधः? के च ते?

P.T.O.

(2)

(ख) नायिका का भवति ?

(ज) कीदृशः विषयः नाटकेषु न प्रदर्शनीयः ?

2. चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं प्रदेयम् (एकस्य उत्तरं संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च अवश्यमेव करणीयम्) —
5×4=20

(क) भरतवाक्यं किम् ? सोदाहरणं पर्यालोच्यम्।

(ख) टीका लेख्या — पताकास्थानम्।

(ग) 'वस्तु नेता रसस्तेषां भेदकः' — व्याख्यायताम्।

(घ) टीका लेख्या — जनान्तिकम्।

(ङ) कार्यस्य पञ्चावस्थाः संक्षेपेण आलोच्यन्ताम्।

(च) का प्रस्तावना ? उदाहरणसहयोगेन संक्षिप्तरूपेण आलोच्यताम्।

3. एकस्योत्तरं प्रदेयम्।
10×1=10

(क) अभिनयः कतिविधः ? के च ते ? तेषु द्वयोः विस्तरशः पर्यालोचनं क्रियताम्।

(ख) के अर्थोपक्षेपकाः ? तेषां स्वरूपं सोदाहरणं प्रतिपादनीयम्।

(3)

OR

[Reading Skills in Brahmi Scripts]

1. यथेच्छं पञ्च लघुप्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः।
2×5=10

(क) अशोककालीनाभिलेखानुसारं अशोकस्य विशेषणद्वयं लिखत।

(ख) "नमो बंधीए लिबिए" — इति पंक्तिः कस्मिन् ग्रन्थे प्राप्यते ? समवायांगसूत्रे कति लिपयः उल्लिखिताः ?

(ग) आदिब्राह्मीलिपेः पाठोद्धारः केन कदा कृतः ?

(घ) आदिब्राह्मीलिप्यां परिणमनं विधेयम् — "न च समाजो कतव्यो बहुकं हि दोसं"।

(ङ) आदिब्राह्मीलिप्यां के स्वरवर्णाः न प्राप्यन्ते ?

(च) गुप्तब्राह्मीलिपेः कालः कः ? गुप्तकालीनब्राह्मीलिपेः अपरं नाम किम् ?

(ख) भारतवर्षे सिद्धमातृकालिपेः प्रचलनं कदा अभवत् ? सिद्धमातृकालिपेः प्राचीनं निदर्शनं किम् ?

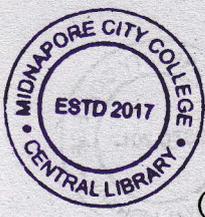
(ज) यथेच्छं शिलालेखद्वयस्य नाम लिखतु।

2. यथेच्छं चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः। (एकस्य प्रश्नस्योत्तरम् अवश्यमेव संस्कृतभाषया देवनागर्या च प्रदेयम्) — 5×4=20

(क) अधोलिखितस्य देवनागर्या परिणमनं विधेयम् —

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

P.T.O.

(4)

(ख) ब्राह्मीलिपेः उत्पत्तिविषये वैदेशिकसिद्धान्ताः
आलोचनीयाः ।

(ग) ब्राह्मीवर्णमालायाः पाठोद्धारस्य इतिहासः आलोच्यताम् ।

(घ) भारतीयाभिलेखचर्चायां बुहारमहोदयस्य अवदानं वर्णयत ।

(ङ) टीका लेख्या — दक्षिणभारतीयलिपिः ।

(च) शारदालिपिविषये नातिदीर्घः प्रबन्धो लेख्यः ।

3. यथेच्छम् एकः प्रश्नः समाधेयः । 10×1=10

(क) मौर्यकालात् गुप्तकालं यावत् ब्राह्मीलिपेः क्रमविकासः
आलोचनीयः ।

(ख) अधोलिखितस्य आदिब्राह्मया लिप्यन्तरं करणीयम् —

बहूसु पानसतसहसेसु जनसि आयत तेसं ये अभिहाले व
दंडे व अतपतिये मे कटे किति लजूक अस्वथ

अभीत कंमानि पवतयेवू ति जनस जानपदस हितसुखं
उपदहेवू अनुगहिनेवु च सुखीयन दुखीयनं

जानिसंति धंमयुतेन च वियोवदिसंति जनं जानपदं किति
हिदतं च पालनं च आलाधये वू ति लजूका पि लघंति

पटिचलितवे मं पुलिसानि पि में छंदंनानि पटिचलिसंति
ते पि च कानि वियोवदिसंति